

Sygn. akt VU 813/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 kwietnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Magdalena Marczyńska

Protokolant Alicja Jesion

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku A. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o emeryturę

na skutek odwołania A. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 23 kwietnia 2013 r. sygn. (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje wnioskodawcy A. M. prawo do emerytury od dnia (...)

Sygn. akt VU 813/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 kwietnia 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił wnioskodawcy A. M. prawa do emerytury.

Od decyzji powyższej wnioskodawca odwołał się w dniu 21 maja 2013 roku. Wniósł o przyznanie żądanego prawa z uwagi na to, że przepracował wymagane 15 lat w warunkach szczególnych.

Na rozprawach w dniu 28 listopada 2013 roku, 26 lutego 2014 roku i 10 kwietnia 2014 roku wnioskodawca sprecyzował odwołanie wnosząc o zaliczenie do pracy w warunkach szczególnych okresów zatrudnienia od 20 lutego 1975 roku do 31 maja 1976 roku w (...) Zakładzie (...) w Ł., od 1 czerwca 1976 roku do 31 marca 1982 roku w Spółdzielni (...) Oddziale w R., od 1 kwietnia 1982 roku do 30 czerwca 1990 roku w (...)Spółdzielni (...)w P., od 8 marca 1993 roku do 30 czerwca 1994 roku i od 14 marca 1995 roku do 31 marca 1996 roku w firmie (...) w R. oraz od 19 maja 1997 roku do 14 września 1998 roku w firmie (...) w R. na stanowiskach kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

ZUS wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

A. M., urodzony w dniu (...), złożył w dniu 28 marca 2013 roku wniosek o przyznanie emerytury.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 1-3 w aktach ZUS)

Na dzień 1 stycznia 1999 roku skarżący udowodnił staż pracy wynoszący ponad 25 lat. ZUS nie zaliczył wnioskodawcy do pracy w warunkach szczególnych żadnych okresów zatrudnienia.

Wnioskodawca nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

(okoliczności niesporne)

Wnioskodawca ma prawo jazdy uprawniające do prowadzenia samochodów ciężarowych od 1974 roku.

(dowód: zeznania wnioskodawcy k. 35, 36 w zw. z k. 11, 12 w aktach sprawy)

W okresie od 20 lutego 1975 roku do 31 maja 1976 roku wnioskodawca był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Zakładzie (...) w Ł.. W świadectwie pracy wystawionym wnioskodawcy za wskazany wyżej okres zatrudnienia wskazano, że pracował na stanowisku kierowcy.

(dowód: świadectwo pracy k. 7 w aktach ZUS)

W (...) Zakładzie (...) w Ł. wnioskodawca pracował w pełnym wymiarze czasu pracy jako kierowca samochodów ciężarowych o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Wnioskodawca jeździł samochodami marki „S.”, którymi przewoził owoce i warzywa. Innych czynności wnioskodawca nie wykonywał.

(dowód: zeznania wnioskodawcy k. 35, 36 w zw. z k. 11, 12 w aktach sprawy)

(...) Zakład (...) w Ł. nie wystawił wnioskodawcy świadectwa pracy w warunkach szczególnych. Obecnie ten zakład pracy już nie istnieje.

(okoliczność niesporna)

W okresie od 1 czerwca 1976 roku do 31 marca 1982 roku wnioskodawca był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Spółdzielni (...) Oddziale w R.. W świadectwie pracy wystawionym wnioskodawcy za wskazany wyżej okres zatrudnienia wskazano, że pracował na stanowisku kierowcy pojazdu samochodowego i konwojenta-ładowacza bezpośrednich dostaw.

(dowód: świadectwo pracy k. 8 w aktach ZUS w aktach sprawy)

W (...) Oddziale w R. wnioskodawca pracował w pełnym wymiarze czasu pracy jako kierowca samochodów ciężarowych. Wnioskodawca jeździł samochodami marki „S.” i „J.”, którymi woził węgiel i towary do sklepów. Były to samochody o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Innych czynności wnioskodawca nie wykonywał. W trakcie zatrudnienia w (...) wnioskodawca przez około 1 rok pracował na stanowisku konwojenta. Było to w okresie, gdy miał odebrane prawo jazdy za prowadzenie samochodu pod wpływem alkoholu.

(dowód: zeznania świadka R. K. k. 15, 16, zeznania wnioskodawcy k. 35, 36 w zw. z k. 11, 12 w aktach sprawy)

Spółdzielnia (...) Oddział w R. nie wystawiła wnioskodawcy świadectwa pracy w warunkach szczególnych. Obecnie spółdzielnia ta już nie istnieje.

(okoliczność niesporna)

W okresie od 1 kwietnia 1982 roku do 30 czerwca 1990 roku wnioskodawca był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...)Spółdzielni (...)w P.. W świadectwach pracy wystawionych wnioskodawcy za wskazany wyżej okres zatrudnienia wskazano, że pracował na stanowisku kierowcy pojazdu samochodowego i kierowcy samochodowego.

(dowód: świadectwo pracy k. 9 w aktach ZUS, k. 2 w aktach osobowych wnioskodawcy)

W (...)Spółdzielni (...)w P.wnioskodawca pracował w pełnym wymiarze czasu pracy jako kierowca samochodów ciężarowych. Wnioskodawca jeździł samochodami marki „S. (...)” z przyczepami, którymi przewoził owoce, warzywa, ziemniaki, druty, gwoździe itp. Innych czynności wnioskodawca nie wykonywał.

(dowód: zeznania świadków R. K. i J. K. k. 15, 16, zeznania wnioskodawcy k. 35, 36 w zw. z k. 11, 12 w aktach sprawy)

(...)Spółdzielnia (...)w P. nie wystawiła wnioskodawcy świadectwa pracy w warunkach szczególnych. Obecnie spółdzielnia ta już nie istnieje.

(okoliczność niesporna)

W okresach od 8 marca 1993 roku do 30 czerwca 1994 roku i od 14 marca 1995 roku do 31 marca 1996 roku w (...) w R.. W świadectwach pracy wystawionych wnioskodawcy za wskazane wyżej okresy zatrudnienia wskazano, że pracował na stanowisku kierowcy,

(dowód: świadectwa pracy k. 13 , 14 w aktach ZUS)

W (...) w R.. wnioskodawca pracował w pełnym wymiarze czasu pracy jako kierowca samochodów ciężarowych. Wnioskodawca jeździł samochodem „J.” z chłodnią, którym przewoził ryby. Był to samochód ciężarowy o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Innych czynności wnioskodawca nie wykonywał.

(dowód: zeznania świadka J. S. k. 35, 36, zeznania wnioskodawcy k. 35, 36 w zw. z k. 11, 12 w aktach sprawy)

(...) w R. nie wystawiło wnioskodawcy świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

(okoliczność niesporna)

W okresie od 19 maja 1997 roku do 14 września 1998 roku wnioskodawca był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w firmie (...) w R. należącej do S. B.. W świadectwie pracy wystawionym wnioskodawcy za wskazany wyżej okres zatrudnienia wskazano, że pracował na stanowisku kierowcy.

(dowód: świadectwo pracy k. 15 w aktach ZUS)

W firmie (...) w R.. wnioskodawca pracował w pełnym wymiarze czasu pracy jako kierowca samochodów ciężarowych. Ww. firma to była hurtownia warzyw i owoców. Wnioskodawca jeździł w niej samochodami ciężarowymi marki „A.” i „M.” o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Innych czynności wnioskodawca nie wykonywał.

(dowód: zeznania wnioskodawcy k. 35, 36 w aktach sprawy)

S. B. nie wystawił wnioskodawcy świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

(okoliczność niesporna)

Przy zaliczeniu do pracy w warunkach szczególnych okresów zatrudnienia od 20 lutego 1975 roku do 31 maja 1976 roku, od 1 czerwca 1976 roku do 31 marca 1982 roku (z wyłączeniem okresu pracy na stanowisku konwojenta – ładowacza), od 1 kwietnia 1982 roku do 30 czerwca 1990 roku, od 8 marca 1993 roku do 30 czerwca 1994 roku i od 14 marca 1995 roku do 31 marca 1996 roku oraz od 19 maja 1997 roku do 14 września 1998 roku, staż pracy wnioskodawcy w takich warunkach wynosi łącznie więcej niż 15 lat.

(okoliczność niesporna)

Sąd Okręgowy zważył i ocenił co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (tj. poniżej 65 lat dla mężczyzn). Ustęp 4 art. 32 stanowi zaś, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Stosownie do art. 184 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy (w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2012 roku) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy – w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (ust. 2).

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało zatem rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem. Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
2. ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia). Należy dodać, że warunek wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy jest spełniony tylko wówczas, gdy pracownik w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy na określonym stanowisku pracy nie wykonuje czynności pracowniczych nie związanych z tym stanowiskiem pracy, ale stale wykonuje prace o jakich mowa w rozporządzeniu (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 listopada 2000 roku, II UKN 39/00, OSNAP 2002/11/272).

Okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Brak takiego świadectwa nie wyklucza jednak dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego. Stanowisko takie wielokrotnie zajmował również Sąd Najwyższy, który między innymi w wyroku z dnia 2 lutego 1996 roku, II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239 stwierdził, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być udowodnione wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Ograniczenia dowodowe zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.),

obecnie rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412), dotyczą wyłącznie postępowania przed tymi organami.

Spór pomiędzy stronami, w związku z zarzutami podniesionymi przez wnioskodawcę w odwołaniu, ograniczał się do faktu, czy ma on wymagany 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. Spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu, a jednocześnie nie budzi żadnych wątpliwości – wnioskodawca ma wymagany okres zatrudnienia, to jest 25 lat, w dniu (...) ukończył 60 lat i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, ale złożył wniosek o przekazanie zgromadzonych środków na rachunku w tym funduszu na dochody budżetu państwa.

Dokonując ustaleń w zakresie rodzaju prac wykonywanych przez wnioskodawcę w okresach zatrudnienia od 20 lutego 1975 roku do 31 maja 1976 roku w (...) Zakładzie (...) w Ł., od 1 czerwca 1976 roku do 31 marca 1982 roku w Spółdzielni (...) Oddziale w R., od 1 kwietnia 1982 roku do 30 czerwca 1990 roku w (...) Spółdzielni (...) w P., od 8 marca 1993 roku do 30 czerwca 1994 roku i od 14 marca 1995 roku do 31 marca 1996 roku w firmie (...) w R. oraz od 19 maja 1997 roku do 14 września 1998 roku w firmie (...) w R. Sąd oparł się na zeznaniach świadków J. K., R. K. i J. S. oraz zeznaniach wnioskodawcy. Zeznania te zasługują na wiarę, gdyż są spójne i wzajemnie się uzupełniają. Organ rentowy nie przedstawił zaś w toku postępowania żadnych dowodów, które pozwoliłyby na podważenie ich wiarygodności.

Z zeznań powyższych wynika, jakie konkretnie prace wnioskodawca wykonywał i w jakim wymiarze czasu pracy pracował.

Będąc zatrudnionym we wszystkich wskazanych wyżej zakładach pracy wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował jako kierowca samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

I tak w (...) Zakładzie (...) w Ł. wnioskodawca jeździł samochodami marki „S.”, którymi przewoził owoce i warzywa. W (...) Oddziale w R. wnioskodawca jeździł samochodami marki „S.” i „J.”, którymi woził węgiel i towary do sklepów. W (...) Spółdzielni (...) w P. wnioskodawca jeździł samochodami marki „S. (...)” z przyczepami, którymi przewoził owoce, warzywa, ziemniaki, druty, gwoździe itp. Z kolei w (...) w R. wnioskodawca jeździł samochodem „J.” z chłodnią, którym przewoził ryby. Wreszcie w firmie (...) w R. wnioskodawca jeździł w samochodami ciężarowymi marki „A.” i „M.”, którymi przewoził warzywa i owoce. Innych czynności wnioskodawca nie wykonywał.

Podkreślić przy tym należy, iż w trakcie zatrudnienia w spornych okresach wnioskodawca posiadał prawo jazdy uprawniające do kierowania samochodami ciężarowymi, a więc w spornym okresie mógł już takie pojazdy prowadzić

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie budzi żadnych wątpliwości, że wnioskodawca wykonywał w spornych okresach zatrudnienia (za wyłączeniem okresu, gdy w (...) Oddziale w R. pracował przez okres około 1 roku na stanowisku konwojenta-ładowacza) stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace wymienione w Wykazie A, Dziale VIII pkt 2 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku, tj. prace na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

W związku z tym, że wykazane przez wnioskodawcę okresy pracy w warunkach szczególnych wynoszą więcej niż 15 lat, stwierdzić należało, iż spełnia on wszystkie wymagane prawem warunki do uzyskania prawa do emerytury zgodnie z art. 32 ust. 1 w zw. z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. Emerytura została przyznana wnioskodawcy od dnia (...), tj. od dnia ukończenia przez niego 60 lat.